

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 35C/89/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323203308
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Dojčánová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2024:2323203308.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Dojčánovou, v právnej veci žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanej: L. L., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/XX, XXX XX E., o zaplatenie 425,32 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 146,92 Eur spolu s úhradou poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 2,10 Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalovanej súd voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 21.9.2023 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 425,32 Eur (z toho istina 408,32 Eur a pokuta vo výške 17,- Eur), uhradiť poštovú sadzbu spojenú s vymáhaním vo výške 2,10 Eur a nahradiť trovy konania. Žalobca v žalobe uviedol, že je verejnoprávnou inštitúciou zriadenou na základe zákona č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska a aktívna vecná legitimácia na podanie žaloby mu vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska. Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa ustanovenia § 3 písm. a) zákona vo výške 4,64 Eur s periodicitou platenia úhrad: mesačná. Žalobca kontrolou úhrad v zmysle ustanovenia § 8 zákona zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby nezaplatil úhradu za kontrolované obdobie od 1.9.2015 do 31.12.2022. Žalobca výzvou zo dňa 28.12.2022 odoslanou prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Žalovaný nezaplatil úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia predmetnej výzvy, preto je povinný zaplatiť aj pokutu v zmysle ustanovenia § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z.z. vo výške 17,-Eur.

2. Súd vydal dňa 2.10.2023 platobný rozkaz, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalovaná proti platobnému rozkazu podala v zákonnej lehote vecne odôvodnený odpor.

3. Žalovaná v odpore uviedla, že má za to, že sa jedná o plnenie, ktoré si ako spotrebiteľka nevyžiadala. Zároveň vzniesla námietku premlčania, nakoľko nárok žalobcu je v plnom rozsahu premlčaný.

4. Žalobca odpor žalovanej spolu s uznesením, ktorým mu súd umožnil vyjadriť sa k odporu, prevzal 19.12.2023, žiadnym spôsobom naň však nereagoval.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, a s listinným dôkazmi predloženými žalobcom - prehľadom predpisov a platieb, výzvou na zaplatenie nedoplatku zo 28.12.2022 s doručenkou, potvrdením tarifnej ceny za úradnú zásielku, a zistil tento skutkový stav veci:

6. Žalobca listom z 28.12.2022 vyzval žalovanú na zaplatenie nedoplatku, ktorý ku dňu 31.12.2022 predstavuje sumu 410,42 Eur (za kontrolované obdobie od 6.6.2014, vrátane poštových sadziieb 2,10 Eur), a to najneskôr v lehote do 30 dní od doručenia výzvy. Žalovaná výzvu neprevzala, táto bola žalobcovi vrátená 5.1.2023 s označením adresáta ako neznámeho. Podľa žalobcom predloženého prehľadu predpisov a platieb boli tieto evidované pod variabilným symbolom XXXXXXXXXXXX, a to predpis za obdobie od 09/2015 do 12/2022 + poštovné v sume 410,42 Eur.

7. Podľa § 1 zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje platenie, vyberanie a vymáhanie úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (ďalej len „úhrada“).

8. Podľa § 2 zák. č. 340/2012 Z.z. účelom úhrady je finančné zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania poskytovaných Rozhlasom a televíziou Slovenska.

9. Podľa § 3 písm. a/ zákona č. 340/2012 Z. z., platiteľ úhrady (ďalej len "platiteľ") je
a) fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny 2) v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti 3) ako odberateľ elektriny v domácnosti 2) v odbernom mieste, 2) pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

10. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z. z., platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c).

11. Podľa § 8 zákona č. 340/2012 Z. z., kontrolu platenia úhrady vykonáva vyberateľ úhrady.

12. Podľa § 10 ods. 1, ods. 3, ods. 5 zákona č. 340/2012 Z. z., platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur. Nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadziieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

13. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

14. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná čo do zaplatenia sumy XXX,XX Y., D. XX,- Y. a náhrady poštových sadziieb 2,10 Eur. Z ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z. z. vyplýva povinnosť žalobcu domáhať sa na súde zaplatenia nedoplatku na úhradách, poštových sadziieb a pokút. V predmetnej veci bolo nesporné, že žalovaná je odberateľom elektriny na odbernom mieste žalobcom vedeným pod variabilným symbolom XXXXXXXXXXXX, v dôsledku čoho má postavenie platiteľa v zmysle § 3 písm. a) zák. č. 340/2012 Z.z.. Žalobca eviduje voči žalovanej nedoplatok za obdobie od 1.9.2015 do 31.12.2022. Uplatnený nárok žalobcu sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Vzhľadom účinne vznesenú námietku premlčania tak žalobcovi nebolo možné priznať nárok za obdobie predchádzajúce trom rokmi do podania žaloby. Žaloba bola na súd podaná 21.9.2023 a žalobcovi tak bolo možné priznať len nárok na úhrady za obdobie od septembra

2020. Za mesiace september 2020 až december 2023 žalobca eviduje voči žalovanej nedoplatok za služby verejnosti vo výške 28 x 4,64 Eur, teda spolu 146,92 Eur, poštovné služby vo výške 2,10 Eur, ktoré predstavujú príslušenstvo pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a pokutu vo výške 17,- Eur, na ktorú má žalobca nárok v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 532/2010 Z.z.. Vo zvyšnej časti premlčaného nároku za obdobie od 1.9.2015 do augusta 2020 súd žalobu zamietol, keďže premlčané právo v zmysle § 100 ods. 1 posledná veta nemožno priznať súdnym rozhodnutím.

17. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovanej, že na uplatnený nárok vyplýva zo spotrebiteľského vzťahu. Povinnosť žalovanej platiť úhrady za služby verejnosti nevyplýva zo žiadneho zmluvného vzťahu so žalobcom, ale je daná priamo zákonom č. 340/2012 Z.z.. Vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako platiteľom úhrad je založený zákonom, povinnosť platiť úhrady v určenej výške a lehote je rovnako daná zákonom. Ide teda o zákonnú povinnosť žalovanej ako platiteľa úhrad a zákonné právo žalobcu na úhrady, z čoho vyplýva neexistencia zmluvného vzťahu medzi stranami sporu (viď rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 7Co/85/2020 z 24.2.2021 a obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2Co/41/2018 z 11.10.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 12Co/282/2017 z 31.10.2017).

18. Rozhlas a televízia Slovenska ako verejnoprávna, národná, nezávislá, informačná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia zriadená zákonom č. 532/2010 Z. z., ktorá poskytuje službu verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania, nemá postavenie dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka; vzťah medzi stranami je založený zákonom, nie zo zmluvného dojednaní. Na definovanie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľského tak chýbajú základné znaky spotrebiteľského právneho vzťahu a to existencia spotrebiteľskej zmluvy a tiež status žalobcu ako dodávateľa plnenia v rámci obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, ktorej zmyslom je produkovanie zisku (§ 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka). Úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS sú považované za osobitný príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby, nie sú platbou za ponuku programov ani za ich užívanie, ale platbou, ktorá sa vzťahuje na každého, kto je odberateľom elektriny. (viď obdobne rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/48/2020).

19. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

20. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Žalobca bol v konaní úspešný v časti sumy 146,92 Eur (34,5%), žalovaná v časti, v ktorej súd žalobu zamietol (65,5 %). Žalovanej ako v prevažnej miere úspešnej strane by vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 31%. Nakoľko jej však doposiaľ žiadne trovy nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Galanta.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/95 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.